

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Protocol dalla radunonza da vischnaunca

dils 14 da december 2018

allas 20.00 uras ella Sala Cristalla (halla plurivalenta Dulezi) a Sedrun

Protocol dalla radunanza da vischnaunca dils 14 da december 2018 allas 20.00 uras entochen allas 22.00 uras, ella Sala Cristalla (halla plurivalenta Dulezi) a Sedrun

Presidi:	Beat Roeschlin (president communal)
Actuar:	Simon Collenberg
Dumbravusch:	Gebharda Berther
Presents:	31 persunas (inclus suprastonza ed actuar)
Perstgisas:	Ignazi Monn (cussegl da vischnaunca)

Tractandas

1. Avertura
2. Approbaziun dil protocol dils 16 da mars 2018
3. Preventiv 2019
4. Lescha per promover il svilup economic ella vischnaunca da Tujetsch
5. Resultats davart l'adattaziun dalla bilanza tenor il sistem da contabilitad HRM 2 ed approbaziun d'ina finanziaziun speciala pil provediment d'aua
6. Lescha davart la recepziun da burgheis per la vischnaunca da Tujetsch
7. Orientaziuns
8. Varia

1. Tractanda Avertura / Beinvegni

Il president communal Beat Roeschlin fa in cordial beinvegni a tuttas Tuatschinas ed a tuts Tuatschins, als commembers dil cussegl da vischnaunca ed als commembers dalla cumissiun da gestiun tier la tiarza radunonza da vischnaunca dil trienni 2017/2020.

Il president communal constatescha che la radunonza ei vegnida convocada tenor las prescripziuns dalla costituziun communal, artechel 30, cun la publicaziun ella Tuatschina nr. 24 dils 7 da december 2018 sco era sin la pagina d'internet dalla vischnaunca. Ultra da quei seigi vegniu reparti in messadi en mintga casada.

Ei dat neginas propostas da cumpletar ni midar la gliesta da tractandas, aschia che quella vegn declarada sco approvada. Il post sco dumbravusch surpren dunna Gebharda Berther.

Las votaziuns vegnan per ordinari fatgas cun maunpli. Tier las votaziuns cun maunpli ei la pluralitad da quels che voteschan decisiva, ein las vuschs ulivas ei la damonda renviada. Ina quarta dils votants presents san pretender scrutini.

2. Tractanda Approbaziun dil protocol dils 16 da mars 2018

Il protocol ei staus publicaus ella Tuatschina nr. 8 dils 20 d'avrel 2018. Per quei motiv vegn ei desistiu da preleger il protocol.

Votaziun:

Il protocol dalla radunonza da vischnaunca dils 16 da mars 2018 vegn approbaus unanimamein.

3. Tractanda Preventiv 2019

Introducziun entras il president communal Beat Roeschlin:

Uonn savein nus cumparegliar il preventiv cun tal digl onn 2018 ch'ei era vegnius creaus sin fundament dil model da contabilitad HRM 2. Niev ei che la vischnaunca retscheiva uonn per l'emprema gada ina summa ord l'ulivaziun da finanzas. Las taglias ein sut squetsch ed ein sesminuidas ils davos onns. Il cashflow ha priu giu fetg enviers quel digl onn 2016. Igl onn 2016 muntava tal aunc a frs. 2'901'400.00, pigl onn 2019 munta quei indicatur mo pli a frs. 271'100.00. Il cashflow tonscha buca per cuvierer las investiziuns previdas ella summa da rodund frs. 2.7 milliuns. La facultad netta ha era priu giu ils davos onns. Quella munta actualmein a frs. 428'716.00. Per habitont seresulta consequentamein ina facultad netta da frs. 333.63. La facultad ei actualmein aunc positiva, biaras vischnauncas disponan davart ina debitaziun e da negina facultad. Cun las actualas investiziuns prognosticadas prendan ils

deivets tier sin rodund frs. 8 milliuns entochen la fin digl onn 2019. Egl avegnir savein nus buca far tuttas investiziuns, schiglioc croda la vischnaunca en ina debitaziun enorma. Ei vala da metter prioritads e far sulettamein las investiziuns persistentas. La suprastonza communal ha gia fatg entgins respargns tiel preventiv 2019. En tut havein nus saviu far respargns da 3.12%, quei ei ina buna cefra sche nus considerein ch'ei setracta tier duas tiarzas dil preventiv dad expensas ligiontas. Las entradas ein denton era idas anavos, quei per 2.37%. Quei schai vid la digren tier las entradas dallas taglias.

Guido Monn, genau:

Via da maschina dil Tgom (Sut Seivs-Foppa):

Enconuschentamein ei la via veglia che meina naven da Sut Seivs entochen Foppa dil Tgom en in fetg schliet stan. Quei tschancun ei mai vegnius sanaus e slargiaus. Ils mirs da sustegn cun crappa schetga dalla vart sut sederschan en differents loghens a val e dattan aschia negin sustegn pli alla via. Ord quei motiv ei gia igl onn 2002 vegniu instradau in scamond uffical da carrar sin quella via. Oz ei la via taluisa decadenta che la crappa dils mirs schetgs rocla digl uaul giu e periclitescha persunas e vehichels sillas vias giusut. Plinavon vegnan ils pégnns da quei uaul da schurmetg donnegiai entras la crappa.

L'intenziun ei da sanar il tschancun naven da Sut Seivs entochen Foppa dil Tgom per che la gruppa forestala sappi carrar siadora culla tschaghegna movibla e liquidar pliras lavurs forestalas. La via da quei tschancun duei vegnir slargiada sin 2.50 meters per quei intent. Quei ei era in giavisch dils responsabels digl Uffeci d'uaul e prighels da natira dil cantun Grischun ed ina pretensiun per che la vischnaunca retscheivi contribuziuns cantunalas el rom da quei project forestal. Plinavon sa la via suenter era puspei vegnir nezegiada dall'agricultura e dil turissem. La sanaziun cumpeggia in remplazzament dils mirs schetgs entras canasters da lenn (ca. 400 meters). Ils cuosts totals vegnan schazegiai sin rodund frs. 700'000.00. Las lavurs vegnan etappadas sur in spazi da 3 onns (2019 - 2021) ed exequidas el rom d'in project forestal cantunal. Il cantun surpren rodund 65 entochen 70% dils cuosts totals. Pigl onn 2019 caschunan las lavurs cuosts da frs. 300'000.00. Il cantun contribuescha ina summa da frs. 195'000.00. Ei sto era vegnir menzinu che las lavurs en connex culla via stattan ella Val Tujetsch.

Beat Roeschlin, president communal:

Il project davart il surpassadi dalla staziun a Sedrun vegn tractaus el decuors digl onn 2019 a caschun d'ina seduta speciala.

Culla cumissiun da gestiun havein nus ina buna collaboraziun. Jeu vi aunc dar il plaid ad els avon che la tractaziun dil preventiv succeda.

Primus Deragisch, commember dalla cumissiun da gestiun:

Il 15 d'october havein nus dilucidau il preventiv 2019 en concordanza culla suprastanza communal ed ils funcziunaris responsabels.

El messadi ei la survesta da finanziaziun dalla vischnaunca presentada. Ord quella eisi veseivel che mo frs. 271'100.00 dallas previdas investiziuns ella summa da frs. 3'002'850.00 san vegnir curcladas cun agens mettels. Igl ulteriur import da frs. 2'731'750.00 sto vegnir finanziaus cun capital jester. Nus essan dall'opiniun che tuttas instanzas, naven dalla suprastanza communal entochen tier ils convischins e las convischinas ein aunc buca pertschartas ch'ei basegna tier tuttas spartas mesiras da respargn. Naturalmein eisi buca aschi sempel da buca'ademplir tuts giavischs. Dallas investiziuns previdas ella summa da frs. 3'002'850.00 ein gia frs. 1'302'000.00 risguardadas el preventiv 2018. Il niev sistem da contabilitad HRM2 lubescha neginas cunfinaziuns (posiziuns transitoricas) e quei ei ord nossa vesta tut auter che capeivel. Tonaton sustenin nus igl agir dalla suprastanza communal da buca exequir en in onn tut quei ch'ei previu en in preventiv. Cunzun cura ch'igl ei lavur en surabundanza eisi fetg prudent ni schizun ina obligaziun ch'ina instituziun publica agescha anticiclic. Entras quei agir sa il maun public spargnar massa daners e schizun risguardar dapli las interpresas indigenas.

La gronda problematica ei che las expensas s'augmentan incuntin. Perencunter sereduceschan las entradas. Ord il preventiv presentau caschunan la scolaziun e formaziun cuosts totals da frs. 1'935'800.00. Quei ei pressapauc ina quarta dallas expensas totalas dalla vischnaunca.

Il turissem caschuna cuosts totals da frs. 568'400.00. En quella summa ein las expensas per la halla plurivalenta, per la piazza da sport ni pil lag da claus cuntenidas. El plaid d'introducziun dalla suprastanza communal eisi nudau che la suprastanza communal vul surdar dapli incaricas all'organisaziun Sedrun Mustér Turissem. La cumissiun da gestiun sa s'accordar cun quella midada. Nus sedumandain denton co la vischnaunca vul finanziau egl avegnir novas structures turisticas, damai ch'ei resta bunamein nuot dallas taxas e da l'otra vart ein prest tuttas purschidas gratuitas, respectivamein integradas ella carta da hosps.

Tier il quen d'investiziun fagein nus attents ch'ei setracta dil stan da sittar dils catschadurs. La sanaziun dil stan da sittar ei insumma negina incarica d'ina vischnaunca. Ultra dalla previda sanaziun duess ei era vegnir finanziau en in onn novs cundrezs da sittar. Insumma essan nus obligai da far attents nossas convischinas e convischins che la vischnaunca da Tujetsch sa buca selubir ils proxims onns da far grondas investiziuns senza reducir ils cuosts dils menaschis. Cun auters plaids sto il cashflow vegnir augmentaus considerablamein.

Nus essan era dall'opiniun che la revisiun dalla costituziun communal duess vegnir suttamessa al pievel aunc el decuors digl'emprem quartal 2019. Nus sperein ch'ei detti el decuors da quella radunanza vivas discussiuns e debattas e sperein ch'ei detti era entgins impuls per reducir ils cuosts.

E sco davos vulein nus buca tralaschar d'engraziar a mintgin che s'engascha sin ina moda ni l'otra pil beinstar communal.

Marcel Schmid, vischin da Sedrun:

Jeu hai treis damondas.

Co vesa ei ora culla casa da scola a Rueras? Tgei schabegia cun quei object? Quel caschuna annualmein plirs cuosts.

Dat ei novitads dil project per la nova utilisaziun dalla Tgèsa s. Vigeli? Era quei baghetg caschuna annualmein plirs cuosts.

La nova pendiculara Salins-Cuolm da Vi ei gleiti construida a fin. Ei la suprastanza communal vidlunder dad elavurar in project per ina punt sur il Drun? (colligiazion cun Via Pitgmun enviers Cungieri) Quei ei ord mia vesta fetg impurtont per garantir als hosps in bien access tier la staziun da partenza dalla pendiculara Salins-Cuolm da Vi.

Beat Roeschlin, president communal:

Certas localitads dalla casa da scola a Rueras vegnan pil mument nezegiadas dalla Fundaziun Soldanella. Ord quei motiv havein nus era sanau la pégna en quei baghetg.

Pil project en connex culla Tgèsa s. Vigeli ei il cussegl d'administraziun dalla Fundaziun Soldanella responsabels. La suprastanza communal ha giu dacuort in discuors culs responsabels digl Uffeci social dil cantun Grischun. Els han signalisau interess per la realisaziun dil project. Il project schai denton els mauns dil cussegl d'administraziun dalla Fundaziun Soldanella e buca tier la suprastanza communal.

Nies gerau Guido Monn ei actualmein vid sclarir las sligiazions per ina punt sur il Drun. Dapli informaziuns savein nus buca tradir pil mument.

Marcel Schmid, vischin da Sedrun:

Jeu sun dil meini ch'ina punt da dus meters ladezia adempless ils basegns.

Guido Monn, gerau:

Nus vegin a far ils sclariments necessaris ed encurir ina sligiazion adattada.

Beat Roeschlin, president communal:

Sco proxim suonda la tractaziun dil preventiv da vischnaunca (2019), dil preventiv dil Bogn Sedrun (2019) e dil quen d'investiziun (2019).

Tractaziun:

Ei dat negindas damondas ni remarcas dils votants e dallas votantas.

Votaziun:

La radunonza da vischnaunca decida unanimamein:

- a) **d'approbar il preventiv 2019 dil quen da gudogn e sperdita dalla vischnaunca Tujetsch.**
- b) **d'approbar il quen d'investiziun 2019 dalla vischnaunca Tujetsch.**
- c) **da conceder il suadont credit d'impegn: 8200.5010.01 - Via da maschina dil Tgom (Sut Seivs- Foppa): frs. 700'000.00 .**
- d) **d'approbar il preventiv 2019 dil quen da gudogn e sperdita dil Bogn Sedrun.**
- e) **da schar il pei da taglia d'entrada e da facultad per igl onn 2019 sin 95% dalla taglia semplia dil cantun.**
- f) **da schar il pei da taglia sin schischom per igl onn 2019 sin 1.5‰.**

4. Tractanda: Lescha per promover il svilup economic ella vischnaunca da Tujetsch

Introducziun entras il president communal Beat Roeschlin:

Entochen oz ha la vischnaunca da Tujetsch negina lescha per la promoziun dall'economia. Cull'approbaziun da quella lescha dispona la vischnaunca dalla basa legala necessaria. Ella lescha ein las cumpetenzas dils differentes gremis regladas. Plinavon eisi definau co la finanziaziun dil fond per la promoziun dall'economia succeda. Las finamiras impurtontas dalla nova lescha ei da trer novs investurs a Tujetsch, che novas interpresas secasien en nossa val e che plazzas da lavur vegnan scaffidas.

Sustenidas vegnan fatschentas ni engrondaziuns da firmas che scaffeschon novas plazzas da lavur, ein impurtontas pil svilup d'ina branscha ed augmentan la qualidad dalla purschida. Plinavon vegnan era ideas innovativas sustenidas. Buca susteni vegnan menaschis en difficultads finanzialas sco era occurrenz.

Ella lescha ein las differentas pussevialadads per la promoziun cuntenuidas. Ei setracta da suadontas mesiras: metter a disposiziun gratuitamein parcelas da baghegiar ni dar giu talas en dretg da baghegiar, conceder contribuziuns finanzialas, dar emprests senza tscheins, finanziaziun prestaziuns preliminaras, scaffir bunas cundiziuns tier la planisaziun locala e regionala sco era sustener levgiaments fiscals. Il fond per la promoziun vegn finanziaus annualmeins cun frs. 50'000.00. Tier in bien quen sa ina pli aulta summa vegnir contribuida. Il fond astga cuntener maximalmeins frs. 300'000.00. Tier in deficit sto il fond vegnir ulivaus sil pli tard enteifer 3 onns.

Tractaziun dalla lescha:

Ei dat neginas midadas ed amplificaziuns vid la lescha

Votaziun:

La radunonza da vischnaunca decida unanimamein d'approbar la lescha per promover il svilup economic ella vischnaunca da Tujetsch.

La nova lescha entra en vigur naven dils 14 da december 2018.

5. Tractanda Resultats davart l'adattaziun dalla bilanza tenor il sistem da contabilitad HRM 2 ed approvaziun d'ina finanziaziun speciala pil provediment d'aua

Beat Roeschlin, president communal:

La midada naven dil sistem da contabilitad HRM 1 sin HRM 2 ei per la vischnaunca Tujetsch fetg positiva. Quella ha per consequenza che la facultad netta ei carschida entras revaletaziuns per rodund frs. 528'739.00 sin frs. 4'910'466.00. La facultad finanziaria ei cun frs. 13'927'227.52 per rodund frs. 111'333.10 pli aulta en cumparegliaziun culs 31 da december 2017. Las vischnauncas han tenor la lescha da finanzas cantunala la pusseivladad da crear finanziaziuns specialas ch'ei ligiontas per ademplir certs pensums publics. Las finanziaziuns specialas ston sebasar sin ina basa legala. Pil provediment d'aua ei ina finanziaziun speciala ella summa da frs. 1'500'000.00 vegnida creada da niev. Quella finanziaziun ei sedada ord las reservas da revaletaziun el connex culla midada sil sistem da contabilitad HRM 2.

Daco havein nus creau quella finanziaziun speciala?

Il modus d'incassar las taxas annualas per la serenera e la canalisaziun sto risguardar il principi dil caschunader, cun auters plaidis conta aua ch'in tenercasa (caschunader) drova. Quei ei stipulau aschia ella lescha federala per la protecziun dallas auas. L'aua ch'in tenercasa drova, cuora ella canalisaziun e silsunter ella serenera. Cheutras seresultan cuosts tier la canalisaziun publica e la serenera. Quels cuosts vegnan cuvretgs cullas taxas annualas per la serenera e la canalisaziun entras ils tenercasas. Pil mument risguarda la caculaziun dalla taxa annuala per la canalisaziun e la serenera ella vischnaunca Tujetsch denton buca il quantum d'aua che mintga tenercasa drova sco stipulau ella lescha federala per la protecziun dallas auas. In conclus dalla dertgira federala (vischnaunca Vaz/Observaz) confirmescha medemamein che la calculaziun dalla taxa annuala per la serenera e la canalisaziun sto risguardar il quantum d'aua che mintga tenercasa drova.

Sin fundament da quella decisiun dalla dertgira federala eisi ord vesta dalla suprastonza communal prudent dad adattar il model d'incassar las taxas annualas per la canalisaziun e la serenera dalla vischnaunca Tujetsch tenor las prescripziuns surordinarias. Il quantum d'aua che mintga tenercasa drova e lai cuorer ella canalisaziun e silsunter ella serenera duei esser egl avegnir sper la taxa fundamentala in ulterior indicatur per la calculaziun d'ina cumpart dalla taxa annuala da canalisaziun e serenera. Per l'eruziun da quei indicatur, sto l'aua che mintga tenercasa drova, vegnir mesirada. Quei succeda culs dumbraders d'aua che vegnan installai els tenercasas. Las installaziuns dils drumbraders d'aua ein cumbinadas cun

entgins cuosts. L'intenziun dalla suprastanza communal ei da finanziar quels cuosts ord la numnada finanziaziun speciala che vegn fatga tiel provediment d'aua.

Damai che la vischnaunca da Tujetsch s'auda tier las vischnauncas che disponan d'aua, sto la nova calculaziun mo succeder per l'aua che cuora ella canalisaziun e buca pil diever. La vischnaunca sto installar quels dumbraders d'aua, quei gia sco detg sin fundament dallas leschas surordinarias. La vischnaunca vegn a prefinanziar quels dumbraders d'aua e silsunter ston las coporaziuns d'aua restituir anavos quei pagament. Sper l'installaziun dils dumbraders d'aua sto era la lescha per las contribuziuns d'avertura e las taxas da diever dils 24 da settember 2003 vegnir surluvrada.

Tumaisch Valier, vischin da Camischolas:

La proposta dalla suprastanza communal ei vegnida approbada unanimamein dil cussegl da vischnaunca. Las corporaziuns d'acqueducts han negins problems finansials e las structures ein dapertut en in detg bien stan. Entras ina decisiun dalla dertgira federala sto la vischnaunca d'Obervaz (Lenzerheide) installar dumbraders mo per mesirar las auras piarsas e tschentiar quen tenor il consum effectiv. Il provediment d'aua (aua da beiber) sa la numnada vischnaunca quintar giu vinavon tenor la valeta nova dils edifecis. La vischnaunca d'Obervaz ha ina semeglionta structura sco nossa vischnaunca. Perquei sa ella curclar entochen 70 % dils cuosts cun ina taxa fundamentala.

Quell'entelgientscha, respectivamein quei niev rendaquen, caschuna nuot auter che dapli cuosts. Tier quels cuosts sto mintga proprietari separticipar. Sch'ei sto vegnir installau dumbraders mo per mesirar las auas piarsas, sto igl acquist da quels dumbraders vegnir engrevegias tier il menaschi special dalla serenera e canalisaziun. Sch'ei vegn fatg giu quen egl avegnir per il diever d'aua e per las auas piarsas, ston ils cuosts vegnir reparti sin omisdus menaschis (aqueduct e serenera / canalisaziun). Tier il menaschi dalla serenera ei ina reserva da frs. 2'300'000.00 avon maun, aschia ch'ei drova buca aunc ina reserva supplementara. Cura che la contribuziun previda da frs. 1'500'000.00 vegness pagada ora allas corporaziuns, stuess quei import vegnir finanziaus cun capital jester. Quei vul dir che la vischnaunca stuess far deivets supplementars e quei sa la vischnaunca da Tujetsch buca prestar senza metter anavos ulteriurs projects urgents. Vitier vegn ei ch'ella nova lescha per promover il svilup economic ch'ei gest vegnida approbada, eisi buca stipulau ch'ils menaschis accessoris san vegnir susteni.

Proposta:

Ord las numnadas raschuns proponel jeu preziadas convischinas e preziai convischins da renviar la proposta dalla suprastanza communal da crear ina finanziaziun speciala pil provediment d'aua.

Beat Roeschlin, president communal:

La finanziaziun speciala da frs. 1.5 milliuns pils dumbraders d'aua s'auda tiel provediment d'aua. La finanziaziun speciala ella summa da frs. 2.3 milliuns ch'ei avon maun tier la serenera e canalisaziun vegn duvrada per exempel per ina eventuala engrondaziun dalla serenera. Quei savess tgunsch esser il cass tier quels projects ch'ei in il mument sin rucca.

Tumaisch Valier, vischin da Camischolas:

La vischnaunca d'Obervaz ha sin fundament dalla decisiun dalla dertgira federala installau dumbraders. Denton vegn l'aua da diever quintada giu vinavon sin fundament dalla valeta nova da mintga singul object. Las auas piarsas vegnan quintadas giu mo rodund 30% dil consum tenor il diever effectiv. L'investiziun dils dumbraders ei vegnida engrevegada cumpleinamein tier il menaschi special dalla serenera e canalisaziun.

Votaziun davart la proposta da signur Tumaisch Valier: Renviar la finanziaziun speciala ella summa da frs. 1.5 milliuns pil provediment d'aua.

La radunonza da vischnaunca renviescha cun 20 vuschs encunter 5 vuschs (6 abstenziuns) la proposta da signur Tumaisch Valier.

Votaziun davart la proposta dil cussegl da vischnaunca e la suprastanza communal:

La radunonza da vischnaunca approbescha cun 21 vuschs encunter 7 vuschs (3 abstenziuns) la finanziaziun speciala ella summa da frs. 1'500'000.00 pil provediment d'aua (dumbraders d'aua).

6. Tractanda Lescha davart la recepziun da burgheis per la vischnaunca Tujetsch

Beat Roeschlin, president communal:

Gl'onn 2014 ha il parlament federal approbau la revisiun totala dalla lescha da burgheis. Sin fundament da quella lescha ei la legislaziun cantunala vegnida adattada. Plinavon ston era las leschas sin palancau communal vegnir revididas. La lescha federala e la leschlaziun cantunala reglan la gronda part dalla materia. Las vischnauncas han aunc la pusseivladad da reglar entgins paucs fatgs en ina lescha communal.

La lescha cantunala regla denter auter la recepziun e la relaschada dil dretg da burgheis. Ina persuna sa retscheiver il dretg da burgheis communal mo ensemen cul dretg da burgheis cantunal. L'ordinaziun cantunala regla co la lescha sto vegnir applicada, denter auter definescha ella las taxas per naturalisaziuns.

Entochen oz eisi reglau el reglament existent per la recepziun dil dretg da burgheis che las personas svizras ston habitar quater onns en vischnaunca e plinavon haver dus onns senza interrupziun il domicil avon l'inoltraziun dalla damonda da naturalisaziun. Tier personas digl exteriur vegn in domicil da 6 onns pretendius, da quei era dus onns senza interrupziun avon l'inoltraziun dalla damonda da naturalisaziun.

La nova lescha cantunala scriva avon tier personas digl exteriur che vulan obtener il dretg da burgheis communal in domicil da silmeins tschun onns ella vischnaunca. Plinavon ston las personas habitar sil pli pauc dus onns senza interrupziun en vischnaunca, cura ch'ellas inolteschan la damonda da naturalisaziun. La vischnaunca ha la pussevkladad da prolungir il temps da habitar senza interrupziun avon l'inoltraziun dalla damonda da naturalisaziun sin maximalmein tschun onns sut la cundiziun ch'il domicil dalla persona survarga buca 12 onns.

Il domicil da tschun onns per personas digl exteriur ei pia screts avon ella lescha cantunala sco gia menziunau. Nus havein surpriu quei parameter ella lescha communal. Plinavon havein nus decidu che la persona sto esser domiciliada ella vischnaunca dus onns senza interrupziun cura ch'ella inoltescha la damonda da naturalisaziun. Nus havein surpriu il parameter minimal tenor la lescha cantunala e buca prolungiu il temps da habitar senza interrupziun avon l'inoltraziun dalla damonda da naturalisaziun. Cun quei agir vulein nus possibilitar pli spert naturalisaziuns ed evitar ulteriuras restricziuns.

Per personas svizras pretenda la lescha cantunala che talas han el mument cura ch'ellas inolteschan la damonda da naturalisaziun dapi silmeins dus onns il domicil senza interrupziun ella vischnaunca da Tujetsch. La vischnaunca ha la pussevkladad da prolungir il temps dil domicil sco era il temps da habitar senza interrupziun avon l'inoltraziun dalla damonda da naturalisaziun sin tschun onns. Nus havein decidu che las personas svizras ston esser domiciliadas dus onns en vischnaunca e quei senza interrupziun. Ei setracta cheu pia dil parameter minimal tenor la lescha cantunala. L'intenziun ei da possibilitar pli spert naturalisaziuns ed evitar ulteriuras restricziuns.

La suprastonza communal ha elavurau la nova lescha ensemen cun in giurist dil cantun. La lescha ei vegnida examinada ord vesta linguistica d'ina tiarza persona.

Daco havein nus gest decidu da crear ina lescha ed abolir il reglament existent?

Quei ei ina damonda fundamentala. Sin fundament d'ina analisa havein nus constattau che la maioritad dallas vischnauncas en nossa regiun disponan davart ina lescha. Plinavon setracta ei d'ina impurtonta materia. Ord quei motiv sto la materia vegnir reglada en ina lescha. Ina lescha ha numnadamein ina pli gronda muntada giuridica ch'in reglament. Plinavon savein nus definir en ina lescha las cumpetenzas dils differents gremis. Ella nova lescha havein nus reglau che la suprastonza communal ei responsabla per l'examinaziun dallas damondas da naturalisaziun. La legitimaziun democratica ei cheutras era garantida.

Tractaziun dalla lescha:

Ei dat neginas midadas ed amplificaziuns vid la lescha

Votaziun:

La radunonza da vischnaunca decida cun 30 vuschs encunter 1 vusch dad approbar la lescha davart la recepziun da burgheis per la vischnaunca da Tujetsch ed abolir il reglament da recepir burgheis dalla vischnaunca da Tujetsch dils 15 da december 2006.

La nova lescha entra en vigur sigl 1. da schaner 2019.

7. Tractanda Orientaziuns

Neginas orientaziuns.

8. Tractanda Varia

Reto Schmid, vischin da Sedrun:

Jeu less engraziar alla suprastonza communal per la buna lavur ch'els prestan duront igl onn ora.

Jeu sun encunter l'introducziun dils dumbraders d'aua. Jeu supplicheschel vus dad analizar aunc inagada la tematica dils dumbraders d'aua. Ei setracta numnadamein tier l'aua che cuora ella canalisaziun tier tuts menaschis buca dil medem parameter sco quel dil consum effectiv.

Hans Jacomet, vischin da Sedrun:

Tier la Via Fravia fuss ei prudent da montar in spiegel (segirtad dil traffic).

Guido Monn, genau:

Jeu prendel encunter quella supplica. Quei duess esser negin problem.

Hans Jacomet, vischin da Sedrun:

Co vesa ei ora cun nossa macorta plaga (parcella digl anteriur hotel Alpsu)?

Beat Roeschlin, president communal:

Tier quei cass astgel jeu buca prender posiziun.

Hans Jacomet, vischin da Sedrun:

En auters loghens sco a Mustér vegn baghegiau baghetgs cun massa novs letgs. Ei Sedrun buca attractiv avunda per investurs?

Beat Roeschlin, president communal:

Jeu astgel buca dir pli bia il mument tier quella tematica. Jeu manegiel denton schon che Sedrun seigi attractiv per investurs.

Jeu siarel la radunonza da vischnaunca. Jeu giavischel a vus bialas fiastas da Nadal ed in bien niev onn 2019 plein success e cun bia cuntentientscha.

Sedrun, december 2018

Actuar:
Simon Collenberg

President communal:
Beat Roeschlin